

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

**“КОНЦЕПТИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА”**

(Одеса, 22-23 травня 20235 року)

Одеса -2025

УДК: 1:403:316.6 (08)

Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства //
Матеріали VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» (Одеса, 22-23 травня 2025 р.) 189 с.

Рецензенти:

Голубович Інна Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

- Збірник матеріалів VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» вміщує матеріали, які досліджують соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства; соціокультурні трансформації молодіжного соціуму; соціокультурні трансформації освітнього середовища; культуру бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства; філософію менеджменту соціокультурної діяльності у контекстуальному полі глобальних трансформаційних процесів. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 26 червня 2025 р.

«Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства»

22-23 травня 2025 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Копусь Ольга Антонівна – перший проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісеєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, завідувач історико-філософського відділення Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

У підсумку, культура розвивається там, де особистість має сміливість творити, а філософія – силу надихати на пошук глибшого сенсу буття.

Список використаних джерел

1. Кант І. Критика здатності судження. Пер. з нім. Юрія Шевельова. Харків: Акта, 2000. 423 с.
2. Козлов М. Філософія творчості. Київ: Либідь, 2000. 288 с.
3. Кримський С. Філософія буття, культури, освіти. Київ: Наукова думка, 2003. 360 с.
4. Попович М. Світогляд і творчість. Київ: Наукова думка, 1985. 280 с.
5. Шевчук В. Діалог про творчість. Київ: Темпора, 2011. 208 с.

Рилова Ольга Юріївна – доктор філософії, доцент кафедри філософських і політичних наук Черкаського державного технологічного університету

ВПЛИВ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ФАКТОРІВ НА ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Освіта є соціальним феноменом, глибоко вбудованим у культурний контекст. Способи, за допомогою яких люди сприймають, обробляють та засвоюють інформацію, значною мірою залежить від їхньої культурної приналежності та соціальних взаємодій.

Під культурою дослідники зазвичай розуміють спільні погляди, переконання, вірування, цінності, звичаї, традиції, норми, моделі поведінки, що характеризують певну групу чи суспільство загалом. Разом з культурою людина засвоює певні форми мислення та способи діяльності, що передаються від покоління до покоління і впливають на її світогляд.

Представники різних культур можуть відрізнятися своїм ставленням до освіти та переконаннями щодо її цінності. Одні високо шануються формальну освіту та академічні досягнення, тоді як інші віддають перевагу емпіричному, практичному навчанню або самостійним дослідженням. Соціокультурний фон впливає на доступ до освітніх ресурсів, підтримку батьків, внутрішню та зовнішню мотивацію, загальне розуміння власної здатності досягати успіху, на навчальні уподобання щодо конкурентного чи кооперативного освітнього середовища, на ставлення до освіти взагалі.

Однією з ключових проблем сучасного освітнього середовища є дотримання балансу між впровадженням стандартизованих освітніх програм та визнанням і врахуванням різноманітності соціокультурних факторів. Заклади освіти часто стикаються з необхідністю підтримання академічних стандартів та

забезпечення того, щоб усі здобувачі освіти досягали певних результатів навчання, що іноді може суперечити імперативу створення гнучкого, соціально та культурно-чутливого, інклюзивного освітнього середовища. Досягнення цього балансу вимагає інноваційних підходів, які враховують як потребу в дотриманні стандартів освіти, так і важливість задоволення унікальних потреб здобувачів.

Ще однією значною проблемою є поширення стереотипів щодо інтелектуальних здібностей представників тієї чи іншої соціокультурної групи. Важливо визнати, що хоча соціокультурні фактори можуть впливати на формування певних схильностей, тенденцій і уподобань в навчанні, вони, зрештою, є індивідуальними та можуть суттєво відрізнитися в межах однієї соціокультурної групи. Освітянам потрібно бути обережними і не робити узагальнень та не класифікувати здобувачів освіти за їхньою соціокультурною приналежністю, натомість слід прагнути до розуміння та прийняття їхньої унікальності. Сьогодні пріоритетом має бути рівність доступу до освіти та персоналізована навчальна підтримка.

Вирішення цих проблем вимагає комплексного навчання освітян, їхнього постійного професійного розвитку, розробки гнучких, адаптивних освітніх програм і навчальних матеріалів. А для цього програми їхньої підготовки повинні включати модулі з соціокультурної обізнаності, чутливості і толерантності. Усвідомлення наявності широкого спектру соціокультурних відмінностей може допомогти викладачам глибше зрозуміти унікальність освітніх потреб та індивідуальних уподобань здобувачів освіти і, відповідно, адаптувати свої підходи до навчання, щоб створити справедливе та ефективне інклюзивне освітнє середовище.

Нові можливості для розвитку адаптивних освітніх технологій та інклюзивного освітнього середовища відкриває стрімкий розвиток штучного інтелекту та машинного навчання. З урахуванням унікальних потреб та уподобань здобувачів освіти різного соціокультурного походження можуть бути розроблені персоналізовані освітні середовища на базі ШІ, інтелектуальні системи репетиторства та інші адаптивні інструменти електронного навчання. Це може призвести до створення більш інклюзивних та справедливих освітніх технологій, які подолають розриви, спричинені соціокультурними відмінностями.

Таким чином, сьогодні пріоритетом має стати розвиток соціокультурно інклюзивних освітніх середовищ, що передбачає впровадження культурно-чутливих стратегій навчання, розробку гнучких та адаптивних навчальних ресурсів, а також забезпечення комплексної підготовки освітян з питань культурної чутливості та обізнаності. Крім того, важливо вирішити проблему нерівності доступу, яка присутня системі освіти, забезпечуючи всім здобувачам освіти рівні права.

Список використаної літератури

1. Про освіту : Закон України від 5 вер. 2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://surl.li/htzdrp> (дата звернення: 16.05.2025).
2. Чабан Є. В. Чинники успішного впровадження інклюзивної освіти. *Південноукраїнські наукові студії* : Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених з міжнародною участю, Одеса, 2022. С. 158–159.
3. Шуст Н. Б., Філик Н. В. Інновації в освіті: соціокультурний вимір. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2019. № 1. С. 144–149.

ФЕДОРОВА Інна Валеріївна, старший викладач кафедри суспільно-гуманітарних наук Одеського державного аграрного університету, м. Одеса, Україна

ТІМУРКА Вікторія Іллівна, здобувачка магістерського рівня вищої освіти факультету ветеринарної медицини Одеського державного аграрного університету, м. Одеса, Україна

НОВІ СОЦІОКУЛЬТУРНІ ВИКЛИКИ В ОСВІТІ НА СУЧАСНОМУ ІСТОРИЧНОМУ ЕТАПІ В УКРАЇНІ

Під впливом факторів українського буття, констатуємо нагальну необхідність в зміні підходів до навчання та навчального процесу, як для здобувачів вищої освіти усіх рівнів, так і для викладачів та системи виховання в Україні загалом. На нашу думку, запропонований аналіз стану освіти на сучасному історичному етапі в Україні дає нам можливість визначити наступні аспекти, які впливають на її розвиток.

1. Наслідки пандемії COVID-19. Неочікуваний всією світовою спільнотою фактор пандемії змусив весь світ та Україну зокрема, змінити структури чи не більшості державних й соціальних систем, та й загалом систему освіти.

Відбувся процес адаптації до дистанційного навчання: соціалізація дітей сильно знизилася, частину навичок міжособистісного спілкування було втрачено[1].

Щодо аспекту формування нових освітніх моделей, то нормою стало гібридне навчання, що нагально потребує адаптації системи оцінювання та контролю знань.

ТВОРЧИСТЮ ТА ОСОБИСТІСТЮ

Рилова Ольга Юріївна 133

ВПЛИВ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ФАКТОРІВ НА ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Федорова Інна Валеріївна, Тімурка Вікторія Іллівна 135

НОВІ СОЦІОКУЛЬТУРНІ ВИКЛИКИ В ОСВІТІ НА СУЧАСНОМУ ІСТОРИЧНОМУ ЕТАПІ В УКРАЇНІ

Яковенко Марина Леонідівна 140

ОСОБЛИВОСТІ ЗМІНИ ЗАПИТІВ НА ЗНАННЯ ТА ПРОФЕСІЙНУ РЕАЛІЗАЦІЮ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Секція 4. Культура бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства

Базелюк Оксана Василівна, Петінова Оксана Борисівна 142

ТРАНСФОРМАЦІЯ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВІД ПРИБУТКУ ДО СОЦІАЛЬНОЇ МІСІЇ

Лунгу Лілія Павлівна, Атаманюк Зоя Миколаївна 146

ЩО ТАКЕ КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ І ЯК ВОНА ФОРМУЄТЬСЯ?

Солдатенко Олександр Ігорович, Сахно Світлана Віталіївна 152

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ EVENT-МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

Солдатенко Олександр Ігорович, Смаглюк Карина Русланівна 154

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО МЕНЕДЖМЕНТУ ХУДОЖНІХ ВИСТАВОК

Стойкова Кароліна 156

БІЗНЕС ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ Й ТРАНСЛЯЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Секція 5. Філософія менеджменту соціокультурної діяльності у контекстуальному полі глобальних трансформаційних процесів

Аксьонова Віра Ігорівна, Дорул Данило Артемович, 159

ДУХОВНІСТЬ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ЯК СМИСЛ ІНДИВІДУАЛЬНОГО БУТТЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ГЛОБАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОГО СУСПІЛЬСТВА

Дилян Анна Віталіївна 164

ФІЛОСОФІЯ ГРОШЕЙ І РЕКЛАМНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ СФЕРІ: ЦІННІСНА ПРИРОДА ОБМІНУ В УМОВАХ КРИЗИ